

כרך א' 1.1.60

חוקי להימיה - כללי

כללי - חוקי להימיה

שם:

חצ - 3351/19

מזהה פנים:

130.23/2 - 2679

מזהה לוגו:

01-001-05-05-03

כתובת:

02/08/2004

לשכת היועץ המשפטי*

מוגבל

ירושלים, י' ג שבט, תשכ"א
30 בינואר 1961

151.2 0

לכבוד
מ. שטרנברג, סא"ל
פ. יעוז וסגן פרקליט צבאי ראשי
ד.צ. 2329

הודון : שימוש ברובי צייד בעת לחימה
מכתבך : חק-22-245 מיום 25.1.61

קראתי בענין רב את החומר שהעברת לידיעתנו במכתבך הנ"ל.
אין לי מה להוסיף על חוות דעתי מס. 10/60, מלבד להקיר שהדעה
סהרענו דחינו שהשאלה האם מותר להשתמש ברובי צייד בעת לחימה
לפי דיני מלחמה, היא שאלה הקשורה בטוב הרובה וסוג הקליע בו
משתמשים, מוצאת חידוק נוסף בחומר שהעברת לנו עתה.

ב ב ר כ ה,

מ. מירון

חמ/אע

מוגבל

צבא חננה לישראל

2329 ז.צ.ד.

7 ש 0

245 - 22 - קק
שבת: 5
61 25 י 13

26.7.1961
151.20

Handwritten signature

לכבוד
היועץ המשפטי למשרד החוץ
ירושלים

הנדון: שמוש ברובי אייד בעת לחימה
מכתבך מיום 30 ספט 60

א.ג.

לוטח מועברים לידיעתך העוקי תשובה בנידון שנתקבלו מצבא
ארה"ב, הצבא הבריטי, צבא איטליה והצבא הסובייטי.

עם תגובה

מ. שארנוב, סא"ל
פ. יעוץ זכגן פרקלים צבאי ראשי
בשם פרקליט צבאי ראשי

16 January 1961

Colonel Yehuda Prihar
 Military, Naval and Air Attache
 Embassy of Israel
 Washington, D.C.

Dear Colonel Prihar:

Reference is made to Lieutenant Colonel Tsur's letter, No. 2313/58121/5-6 of 27 October 1960, requesting information concerning the legality of the use of the shotgun in warfare.

There is no conventional or customary international law prohibiting the use of shotguns, as such, in warfare. There is an international law restriction, however, on the types of bullets that may be used in both smoothbore and rifled small arms.

The first Hague Peace Conference of 1899 made the following Declaration Concerning Expanding Bullets:

"The contracting Parties agree to abstain from the use of bullets which expand or flatten easily in the human body, such as bullets with a hard envelope which does not entirely cover the core or is pierced with incisions." (The Hague Conventions and Declarations of 1899 and 1907 (3d ed., Scott, 1918) 227)

The United States was not a party to this Declaration. Its delegation at the conference had urged the adoption of a more severe limitation:

"The use of bullets inflicting wounds of useless cruelty, such as explosive bullets, and in general all kinds of bullets which exceed the limit necessary for placing a man hors de combat should be forbidden." (The Proceedings of the Hague Peace Conferences - The Conference of 1899 (Scott, ed., 1920) 80)

The United States is a signatory to Hague Convention IV of 1907, Respecting the Laws and Customs of War on Land, which provides, in Article 23(e) of the Annex, that it shall be unlawful "To employ arms, projectiles, or material calculated to cause unnecessary suffering." (2 Malloy, Treaties 2285). Paragraph 34 of Department of the Army Field Manual 27-10, The Law of Land Warfare, July 1956, construes this provision as forbidding "...irregular-shaped bullets, and projectiles filled with glass, ...and the scoring of the surface or the filling off of the ends of the hard cases of bullets." This amounts to an official prohibition of bullets which tear an unnecessarily large hole. Accordingly, the legality of the use of shotguns depends upon the nature of the shot employed and its effect on a soft target. The use of anunjacketed lead bullet is now considered a violation of the laws of war. The use of shotgun projectiles sufficiently jacketed to prevent expansion or flattening upon penetration of a human body and shot cartridges with chilled shot regular in shape would not constitute violations of the laws of war.

The United States Army does not now issue shotguns to troops for combat use. A limited number of "riot type" shotguns is issued to military police for use in prisoner guard and riot control duty. The cartridges are 12 gauge brass with oo chilled round buckshot.

ACSI-FE
Colonel Yehuda Erihar

16 January 1961

In September, 1918, the German government protested to the United States against the use of shotguns by the American Army and called its attention to the fact that "according to the law of war every prisoner found to have in his possession such guns or ammunition belonging thereto forfeits his life." The protest was based on the above-quoted Article 23(e) of the Annex to the Hague Convention IV of 1907. The Secretary of State replied to the German protest in a note stating that in the opinion of the United States Government that provision of the Hague Convention did not forbid use of the shotgun, that in view of the history of the shotgun as a weapon of warfare, the well-known effects of its use and a comparison of it with other weapons approved in warfare, the shotgun then in use could not be made the subject of legitimate or reasonable protest, that the United States would not abandon its use; and that in case the German government should carry out in a single instance its threat to execute American prisoners found to have such a weapon in their possession, it would be "the right and duty of the government of the United States to make such reprisals as will best protect the American forces...". The threat of the German government does not appear to have been carried out in any case. (VI Hackworth, Digest of International Law 271-72 (1943); I Garner, International Law and the World War 270-71 (1920+).)

Sincerely,

FRANCIS T. DEVLIN
Lt. Colonel, GS
Foreign Liaison Officer

מטכ"ל / אמ"ן
מדור נספחים צבאיים וקשרי חוץ

תיק מס. אננ/0/2130

חשכ"א	כסלו
60	20 נוב

מפקדת פצ"ר/טא"ל מ. שטרנברג

הנדון: שמוש בחובי ציד בעת להימח
לשלך: חן-22-2601 מה-9.10.60

1. נספח צה"ל ברומא הודיע לנו היום שהן בצבא האיטלקי נתן בצבא השויצרי אין משחמשים בדובי ציד בעת להימח.
2. שרם קבלנו תשובה מיהר נספחי צה"ל בח"ול.

(-)
ד. זכרי - רס"נ
ב/ראש מדור נספחים צבאיים וקשרי חוץ

ה ע ת ק

מ ו ג ב ל

מ ט כ"ל / א מ"ו
מדור נספחים צבאיים וקשרי חוץ

תיק מס. 170/581205
מכתב חשכ"א
19 יוני 61

מפקדה חצ"ר / סא"ל מן שטרנברג

הנדון: שמוט ברובי ציד בעת לחימה
שלך חק-22-2601 מה-9.10.60.

1. מצ"ב העתק חשבה משרד המלחמה הבריטי על שאלה נספחנו
בכריסטיה בנושא.
2. חשבה זו ממנה את כל האינפורמציה הניחגה להשגה באופן זה.

(-) ת. עוזזי - סגן
ב/ראש מדור נספחים צבאיים וקשרי חוץ

מ ו ג ב ל

WHitchak 9400
Ext. 355

From: Captain M.F. Guest.
The King's Own Royal Border
Regiment.

5 January, 1961.

0187/105/MI 1(L)

Dear

I am writing in reply to your letter reference 4176/350 dated 11th November, 1960, concerning the use of shot guns by the British Army.

I am advised by the competent authority that certain troops are equipped with the "Greener" 12 bore shot gun for specific operations.

Yours

Lieutenant-Colonel A. Dor,
Assistant Military and Air Attache,
Embassy of Israel,
2, Palace Green,
London, W.8.

SALIN

ירושלים, ה' בחשוון תשפ"א
26 באוקטובר 1960

151.18

אל : סא"ל מ. שטרנברג, קצין יעוץ וסגן פרקליט
צבאי ראשי, מעקרה פמ"ר, אה"ל

מאת: לשכת הידוען המשפטי, משרד החוץ

הנדון: סימום ברוזבי צ"ד בעת לחימה

מכתבי פידום 30.9.60 מט. 151.18

החלטנו להפוך את תוכן מכתבי הג"ל לחודות-
דעה במרבונה הפורטלי, ודצ"ב הנני מעביר לך א
העקף ממנה.

בנדבה,

ח. מירון

חמ/דנ

פא 2111

מסדר החוז

ירושלים, ה' בחשוון תשכ"א
26 באוקטובר 1960

151.18

אל : /המנכ"ל

מר ש. דרון, ניו-יורק
מר ג. רפאל, סגן המנכ"ל
ס/אלוף מונכז

מאת: לשכת היועץ המשפטי, מסדר החוז

הנדון: שימוש בדו"ב ציד בעת לחימה

רצ"ב הנני מחכנד להעביר אליך העתק מחוות-
דעתי מס. 10/60 מהיום בענין הנ"ל.

בברכה,

ה. מירון

תמ/דג

ס 21N

משרד החוץ
לשכת היועץ המשפטי

ירושלים, ה' בחשוון תשכ"א
26 באוקטובר 1960

חווה-דעת 10/60
ת, מ"רין

שימוש בדגמי ציד בעת לחימה

1. חוות-דעת זו באה להשיב על השאלה הבאה שנת הפרקליטות הצבאית הראשית:
"האם כדורים של רובה ציד, המתפזרים, כידוע, לאחר צאתם מלוע כלי הירייה
אולם לפני כניסתם לגוף הנורה, הנם בגדר כדורים "המתפשטים או מתפזרים
בקלות בגוף האנושי" כמסמעות בטוי זה בהצהרת אמא בדבר כדורים מתפשטים
מה-29 ביולי 1899, או, אם אפשר לראות בדגמי ציד או בכדורים הנורים טכני
"כלי בשק המכוון לגדום יסורים סיוותרים" כמסמעות בטוי זה בטע"ף 23 לנספה
לשנת אמא הרביעית בדבר גרמלי ונוהגי המלחמה ביבשה מיום 18 אוקטובר 1907.
מסיבות שתזוויינה, יתברר כי אין משרד החוץ יכול על כן להשיב תשובה חותמת.

2. ההוראות אליהם התייחסה הפרקליטות הצבאית הראשית קובעות כולקמן:

א. הצהרת אמא בדבר כדורים מתפשטים, מיום 29.7.1899 -

"The Contracting Parties agree to abstain from the use of bullets
which expand or flatten easily in the human body, such as bullets
with a hard envelope which does not entirely cover the core, or
is pierced with incisions".

ב. אמנת האג מס' V בדבר דיני ומנהגי המלחמה ביבשה, מיום 18.10.1907,

נספה, טע"ף 23(ג) אוסר -

"To employ arms, projectiles, or material calculated to cause
unnecessary suffering".

3. העומד שימוש בדגמי ציד במחירת להוראות הנ"ל כידוע, שאלה זו התעוררה

בספטמבר 1918, כאשר מטעלה גרמניה טתת בגד השימוש בדגמי ציד ע"י צבא

ארה"ב. הפתאה התבטטה על ס' 23(ג) הנ"ל. שד החוץ האמריקאי דחה את הפתאה,

בהשיבו כי לדעת מטעלתו ההוראה הנ"ל של אמנת האג אינה -

"forbid the use of this kind of weapon... in view of the history of the
shot gun as a weapon of warfare and of the well-known effects of its
present use and in the light of a comparison of it with other weapons
approved in warfare, the shot gun now in use by the American Army
cannot be the subject of legitimate or reasonable protest... its use
will not be abandoned by the American Army". (Foreign Relations of
the United States, 1918, Supplement 2, pp.785-786; Hackworth, Digest of
International Law, Vol.VI, pp.271-272).

תשומת הלב מוטבית לכך כי בהגיינו על השימוש ברובי ציד, התייחסו שה"ח האמריקאי ל- "the shot gun now in use by the American Army" ונסבע מלהכיע דעה כללית על רובי ציד על סוגיהם השונים. כן יש לציין כי השינוי גדולה ביותר נודעת לסוג התחמושת שבה משתמשים.

4. ברור כי השאלה מהו סוג הנשק הנורט סבל ביותר, או סגור התחמושת המשמשת על בקלה בגוף האדם, היא שאלת עובדה. עובדות אלה עשויות להתבהר לאור הפרקטיקה של המדינות השונות כיהם לשימוש בהם. כך למשל קובע מדריך הקדה של הצבא האמריקאי סיוולי 1966 במידותו לט' (ס) 23 הנזכר, כדלקמן:

"What weapons cause 'unnecessary injury' can only be determined in the light of the practice of States in refraining from the use of a given weapon because it is believed to have that effect. The prohibition certainly does not extend to the use of explosives contained in artillery projectiles, mines, rockets, or hand grenades. Usage has, however, established the illegality of the use of lances with barbed heads, irregular-shaped bullets, and projectiles fitted with glass, the use of any substance or bullets that would tend unnecessarily to inflame a wound inflicted by them, and the scoring of the surface or the filing off of the ends of the hard cases of bullets". (FM 27-10, Department of the Army Field Manual, The Law of Land Warfare, p.18).

אין הסדרין מדבר במפורט על רובי ציד.

5. השאלה היא, איפוא, שאלת עובדה, ותשובה תלויה בסוג הקובה וסוג התחמושת בה משתמשים. למטרד החוץ אין הידע הטכני ולא הספרות הצבאית המוצגת כדי לקבוע ברורות באיזה סוג תחמושת, ואיזה סוג רובה אין להשתמש לאור ההוראות הנזכרות. באזמור הטכני (חנות דעתו של קצין האימוש הראשי רשל הסגון לרפואה משפטית) אשר הוצג ע"י הפרקליטות, צוין כי השימוש בכדורים מטויימים (זרחן) עשוי לגרום לייטורים מיותרים; כי אסור השימוש בקליע אשר מעילו בקרע אחרי הפגיעה בגוף האדם; וכי כדורי ברעבת משתמשים רק במידה והם פוגעים בחומר קשה כגון בעצם, ועל כן השימוש בהם איבנו סוגע בהצהרה מדבר כדורים משתמשים. לא נובל להכיע דעה על הממצאים הללו לגופם, והן לא על השאלה האם הם מתאימים לנחוג הביגלאומי.

6. אגוד מפליצים כי הפרקליטות הצבאית תבדור במסדרין ע"י גמטהינו הצבאיים בחו"ל מהו הנחוג בצבאות זרים לגבי השימוש ברובי ציד על סוגיהם ובתחמושת הטובות, ותודיענו הוצאות הכלוד.

ה. סירון

העתיקים: סגן אלוף ט. שטרנברג, פרקליטות צבאית ראשית
 הטוב ל
 סר ט. רזון
 סר ג. רטאל
 ס/אלוף מונבז

212/10

ירושלים, ס' בחשרי חשב"א
30 בספטמבר 1960

מ ו צ ב ל

15/18

אל : סג"ל ס. שטרנברג, קצין יעוץ ומגן פרקליט צבאי ראשי, מפקדת פצ"ר, צה"ל.
ממל: לשכת הידועץ המשפטי, משרד החוץ

הנדון: שימוש ברובי ציד בעת לחימה

תיקום חק - 22

אזי מצטער על העכוב שחל במתן תשובתנו על שאלתכם האם כדורים של רובה ציד, המספורים, כידוע, לאחר צאתם מלוע כלי היריה אולם לפני כניסתם לבוץ הולדה, חנם בגדר כדורים "המספספים" או סתמטיים בקליפת בגוף האנושי" כמסמעות בסוף זה בהצהרת האג בדבר כדורים מספספים כה-29 ליולי 1899, אז, אם אפשר לדעת ברובה ציד או בכדורים הנודים מסוג "כלי נשק המכוון לגרום יסורים טיפוחים" כמסמעות בסוף זה בסעיף 23 לנספח לאמנת האג הרביעית בדבר נוהלי ונהוגי המלחמה ביבשה מיום 18 אוקטובר 1907. לצערי, אף עתה לא נוכל לתת לכם תשובה חד-משמעית.

1) ההוראות אליהם התייחסתם קובעות כדלקמן:

א. הצהרת האג בדבר כדורים מספספים, מיום 29.7.1899 -

"The Contracting Parties agree to abstain from the use of bullets which expand or flatten easily in the human body, such as bullets with a hard envelope which does not entirely cover the core, or in pierced with incisions".

ב. אמנת האג מס' IV בדבר דיני ומנהגי המלחמה ביבשה, מיום 18.10.1907, נספח, סעיף () 23 אוסר -

"To employ arms, projectiles, or material calculated to cause unnecessary suffering".

2) העומד שימוש ברובי ציד כמתייחד להוראות הנ"ל כידוע, שאלה זן המעוררה בספטמבר 1918, כאשר מסמלת ברטניה פתחה נגד השימוש ברובי ציד ע"י צבא ארה"ב, הטחאה התבססה על ס' () 23 הנ"ל. שר החוץ האמריקאי דחה את הטחאה, בהשיבו כי לדעת מסמלתו ההוראה הנ"ל של אמנת האג אינה -

"forbid the use of this kind of weapon... in view of the history of the shot gun as a weapon of warfare and of the well-known effects of its present use and in the light of a comparison of it with other weapons approved in warfare, the shot gun now in use by the American Army cannot be the subject of legitimate or reasonable protest... its use will not be abandoned by the American Army". (Foreign Relations of the United States, 1918, Supplement 2, pp.785-786; Hackworth, Digest of International Law, Vol.VI, pp. 271-272).

שימו לב לכך כי בהג'בו על השימוש ברובי ציד התייחס ש"ח האמריקאי ל-
"the shot gun now in use by the American Army"

דגש על ההבדל דעה כללית על רובי ציד על סוגיהם השונים. בקשר לכך יש לציין כי השיבות גדולה ביותר נודעת לסוג התחמושת שבה משתמשים.

3) ברור כי השאלה מהו סוג הנשק הגורם סבל ביותר, או סוג התחמושת המתמססת על בקלה בגוף האדם, היא שאלת עובדה. עובדות אלה עשויות להתבהר לאחר המחקר של המדינות השונות ביחס לשימוש בהם. כך למשל קובע מדריך השדה של הצבא האמריקאי מילוי 1956 בפירושו לס' 23(ג) הנזכר, כדלקמן:

"What weapons cause 'unnecessary injury' can only be determined in the light of the practice of States in refraining from the use of a given weapon because it is believed to have that effect. The prohibition certainly does not extend to the use of explosives contained in artillery projectiles, mines, rockets, or hand grenades. Usage has, however, established the illegality of the use of lances with barbed heads, irregular-shaped bullets, and projectiles fitted with glass, the use of any substance or bullets that would tend unnecessarily to inflame a wound inflicted by them, and the scoring of the surface or the filing off of the ends of the hard cases of bullets". (FM 27-10, Department of the Army Field Manual, The Law of Land Warfare, p.18).

אין המדריך מדבר במפורש על רובי ציד.

4) השאלה היא, איפוא, שאלת עובדה, והתשובה תלויה בסוג הרובה וסוג התחמושת בה משתמשים. לצערנו, אין לנו במסד החוק לא הידע הטכני ולא הספרות הצבאית הנתונה כדי לקבוע ברורות באיזה סוג תחמושת, ובאיזה סוג רובה אין להשתמש לאחר ההוראות הנזכרות. בהוסף הטכני (חנות דעת של קצין השימוש הראשי ושל המכון לרפואה משפטית) אשר המצאתם לנו, צויין כי השימוש בכדורים סטויים (זרחן) עשוי לגרום לייסורים מיותרים; אי אסור השימוש בקליע אשר מעילו בקדע אחרי הפגיעה בגוף האדם; וכי ברובי ברענת מתמססים רק במידה והם סוגעים בחומר קשה כגון בעצם, ועל כן השימוש בהם איננו סובע בהצגתה ברובי כדורים מתמססים. לא נוכל להכיע דעה על המימצאים הללו לבדם, והן לא על השאלה האם הם מתאימים לנוהג הבינלאומי.

5) לדעתנו, טוב יהיה אם תנסו לברר במישרין ע"י נספחים הצבאיים מהו ל מהו הנוהג בצבאות זרים לגבי השימוש ברובי ציד על סוגיהם ונתחמושת השונות. הואיל ונא להודיענו את תוצאות הבירור. הודיעונו נא אם תתקשו כבירור, כדי שנוכל לעמוד לעזרתכם במקרה הצורך.

ב ב ר כ ה
ת. סירון

תמ/דנ

מוגבל
רשום

מפק' פצ"ד
סל' 885
חק-22 - 2302
אלול חס"ך
25 אוג 60

Handwritten signature/initials

Handwritten signature

לכבוד
היועץ המשפטי למשרד החוץ
ירושלים

הנדון: עמוש ברובי איד בעת לחימתו.
מכתביו: חק-22 - 28 מיום 6.1.60.
חק-22 - 262 מיום 25.1.60.
חק-22 - 2004 מיום 25.7.60.
מכתביו: מיום 18 בינואר 1960.

טרם נענינו למכתביו הנ"ל.

נודח לך עבור מהן חשובותך בהקדם.

Handwritten signature

כנינה

מ. טשניובסקי, סא"ל
ק. יעוז וסגן מרקליס צבאי ראשי
בשם פרקליט צבאי ראשי

מוגבל

Handwritten signature

אום/שר/92/60

מדינת ישראל
ISRAEL

נציגות ישראל
באומות המאוחדות
DELEGATION OF ISRAEL
TO THE UNITED NATIONS

11 EAST 70TH STREET
NEW YORK 21, NEW YORK
TRAFALGAR 9-7600

17 באוגוסט 1960

151.18
משרד החוץ
24. X. 1960
151.18

אל : סר ת. מירון, ספט
פאת : שבתאי רוזן, ביו-יורק

הנדון: שמוש ברובה צייד בעת לחימה

השאלה הנדונה במכתבך מה-30.9.60 היא עקרונית.
מסום כך היית צריך לכתוב על כך חוות דעת ולא להסתמך
במכתב רגיל.

אם יש לך זמן אני מציע שתהפוך את תוכן המכתב
לחוות דעת ושתכניס אותה לסדרה הרגילה.

בברכה,

שבתאי רוזן

מ ר ג ב ל

מפקד מצייר
מל" 885
חק-22 - 804
א אב חס"ד
9 יול 60

Handwritten scribbles and lines, possibly initials or a signature.

לכבוד
היועץ המשפטי למשרד החוץ
ירושלים

הנדון: שמוש ברובי ציד בעת לחימה.
מכתבנו: חק-22-28 מיום 6.1.60.
חק-22-262 מיום 25.1.60.
מכתבך: מיום 18 בינואר 1960.

שרם נענינו לפכתבינו הנ"ל.

נודה לך עבור פתן תשובתך בהקדם.

מ. שטרנברג, מא"ל

ק. יעוץ רפגן פרקליט צבאי ראשי
בשם פרקליט צבאי ראשי

ממ/נא

מ ר ג ב ל

מ ד ג ב ל

מפקד פא"ר
חק 262 - 27
נ"ב טבת תש"ן
25 ינו 60

היועץ המשפטי של משרד החוץ

הנדון: שמוש ברובי ציד בעת לחימה.
סכ' חק 22-38 מ-6 ינו 60.

1. לוסה מועבר אליך העתק טבתנו של קצין חמוש ראשי הכולל תאור טכני של כדורי הציד ששמושם מקובל.
2. לאחר שכל החומר בשאלה זו הועבר לידך, לוסה למכתבי שבסופיהם ולמכתבי זה, אבקשן לתוות דעתך בקשר לשאלה הנדונה, לאור החומר העובדתי הנ"ל.

בג יג/ג

מ. שטרנברג, סא
ק. יעוץ וסגן פרקליט צבאי ראשי
בשם פרקליט צבאי ראשי

ס/סא

מ ד ג ב ל

מס' 100

מנוגבל
דחוף

מפקדת
קצין חימוש ראשי
חמ-18.627/1339
טבת תש"ן
20 ינו 60

מפקדת פוסלימות צבאית
מפקדת קצין רפואה ראשי
קמט"ט נשק קל
ענף בחינה
תיק ענף

הנדון: כדורי איר - תאור טכני.
מכתב: חק-22-8 מ-3.1.60

1. רצ"ב לבקשתכם תאור טכני של כדורי הצייד המקובלים.
2. לגבי התוצאות הקליניות הנדרשות נשעת פניעת כדורים אלה כגני אדם - מטליצים לקבל חוות דעת המכותב השני.

(-)

ח. דיילר - סא"ל
ראש הענף הטכני
בשם קצין חימוש ראשי

מנוגבל
דחוף

כדורי צייד - תאור טכני

1. הכדורים המסמשים לרובי ציד בנויים קרטון בעל בסיס סתבת (פליז), המסולא חומר הדף וקליעים. הקליעים למיניהם עשויים עופרת, ללא צפוי של סתבת קשה יותר. הם שומרים על צורתם בזמן יריה אך ברגע פגיעתם בחומר קשה (עצם, לדוגמה) הם נמעכים.

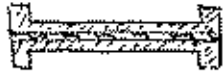
2. הקבוצה המפורטת לסוג המכונה 12 Gauge, והמסומן לקבוצה הוא - טסקל הקליע הבודד או קבוצת הקליעים בכדור אחד הוא - $1\frac{1}{8}$ עד $1\frac{1}{4}$ אינץ' (32 עד 36 גרם). הטוח האפקטיבי לקבוצה זאת הוא בממוצע - 75 מטר.

3. להלן הסוגים המקובלים:
א. גרגרים (shot) - בתוך התרמיל נמצאים כ-100-200 גרגרי עופרת. הם מתפזרים עם היריה, ובמרחק של 50 מטר מהירות גטצאים 75% של הגרגרים בתחום כעל קוטר של 75 ס"מ.

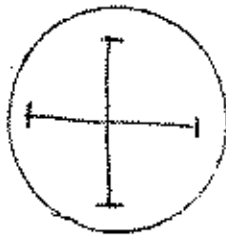
ב. קלע Boenebe. זהו קלע כווד, בעל קוטר סאנסט 17.8 ס"מ.

ג. קלע פדורג. גם הוא קלע כווד, בעל קוטר של 17.8 ס"מ.

ד. קלע Praesels. זוהי צנורית בעלת שוליים שחלקה הפנימי מסורף בצורה לולינית, והודות לכך הוא סטחוכב תוך מעופו.

ה. Methal Ball. זהו כדור עופרת, המהולק בשלש לוחיות פח ברזל בשלטה מסודרים טאונכים. בזמן הפגיעה הכדור מתפרק לשמונה חלקי עופרת ולשלד הפח.

4. סדת הסכון בפגיעת קלועי העופרת עולה עם עליית הסדר ברשימה הנ"ל; ה- Methal Ball הוא המסוכן ביותר.

א ארון

מוגבל

מפק"ט
מנכ"ל
חפ"ק - 22 - א
מבנה חש"ר
6 ינו 60

מסמך
מס' 151/א
מס' 252
מס' 7

... היעוץ המשפטי של משרד החוץ

הנדון: שמוש ברובו ציד בעת לחימה.

1. עם"י בקטוח, הריני מעביר ליוך לוסה בזה את החומר הנדרש. וצוף בזה העתק מכחבו של ד"ר קרמל'ס וכן הצלומים מספרו של קיים מנט על רצואה משפטיה.
2. עם קבלה חומר עובדתי נוסף אותו בקשה ממקדח קצין חמוש ראשי אעבירו אליך בדחיפות.

לבג/נ וב

מ. שטרנברג, סא"ל

ק. יעוץ וסגן פוקליט צבאי ראשי
בשם פוקליט צבאי ראשי

מוגבל

מדינת ישראל - האוניברסיטה העברית
מכון לרפואה משפטית ע"ש לאופולד גרינברג

מ.ס. א/59/182

יפו, 27.12.59

לכבוד
סא"ל מ. שטרנברג
ק. יעוץ וסגן פרקליט צבאי ראשי
צ.ה.ל.

הנדון: פגיעה ע"י חדרות כדורים של רובה ציד.
סטוכין: שלך מחאריך 3.12.59, מס. חק-22-3260.

כחשובה למכתבך הנ"ל עלי להדגיש שאין אני מכיר את גוסס אמנה האג הרביעית
כדבר "גוהלי ונוהגי המלחמה משנת 1907".
הנני מניח כי המלים בפסקה השניה של מכתבך "המכוונים לגורם יסודיים מיוחדים"
מסמכים את עיקר האמנה הנ"ל בקשר לשאלתך.
לציד משתמשים בכלי נשק וחמושה שונים בהתאם למטרות הציוד:
גרענת, פוסו או קלעים בקוטר גדול יותר.
הנני מניח ששאלתך מהיחסה על השמוש בגרענת (שרוט, רסס, כדורינות עופרת).

1. השמוש ברובים וברובי ציד, שחמשתם קלעים, מותרת לצודני מלחמה במידה שמעיל
הקליע לא נקרע אחרי התגיעה בגופו של אדם.
2. בנוגע לשמוש בגרענת לצרכי מלחמה לא מדובר - לפי דעתי - כלל על החמושה זו ובאמנת
האג, מאחר וכוסר הלחימה בהחמושה זו הוא קטן. טווח הגרענת הוא כערך 40מ" (מצ"ב
העקף פוזוסטטי מספרו של קייט מנט מלונדון שיצא כעה לאור).
3. החמושה גרענת מודכנת מכדורי עופרת מגדלים שונים בהתאם למטרה. הכדורים האלה הנם
כלי מעיל ממחכת אחרת, הם מחפחים רק במידה ~~בהם הנובעים בעצמם~~. כדורי הגרענת מחפחים
בצורה קונוס מפי הקנה. רק עד למרחק של מטר אחד בערך, כל הכדורים חודשים לתוך הגוף
בפע אחת בשותף וגדול, הם מביאים קרעים קשים באברים הפנימיים ע"י פיזורם בגוף.
במקרה של יריה ממרחק גדול יותר ממטר אחד, כל כדורי חודר לתוך הגוף לחוד וגורם
לחצעים יותר קלים באופן יחסי, וזה גם בגלל המהירות הפחותה.
4. לפיחשקולים הנ"ל אין השמוש של החמושה גרענת מהווה הפרה של הצהרת האג בדבר כדורים
מחפחים או מחפחים.

בחזמנות זו רצוני לציין שכרובנות מחקמה האוטובוס כמעלה העקרבים נמצאו פצעים
מקלעים שחילו זרחן.

|| השמוש בכדורי זרחן עלול לגרום ליסורים מיותרים האסורים לפי הנסוח לאמנה האג הרביעית.
הייתי מעוניין לקבל העתק מהווה דעתי של קצין החמוש.

בשלום רב,
(-)
סא"ל ד"ר ח. קרפלוס.

velocity and range, in order to interpret the wounds and the findings at the scene. The principal firearms and ammunition will now be discussed.

Shotguns.—Shotguns are sporting guns designed for use against small animals such as pheasants and rabbits. The interior of their barrels is smooth. The gun may consist of a single barrel, but more frequently it is twin-barrelled, the barrels lying side by side; occasionally they are mounted one over the other. There are a few single-barrelled shotguns which carry a magazine. The barrel is normally hinged to the firing mechanism and the butt at the breech. The gun is then opened, or "broken", to expose the breech into which the cartridge is inserted.

There are shotguns of different sizes according to their particular use, the diameters of the barrel varying accordingly, the smallest guns being used against rats and very small birds, and the largest against duck and small deer. The diameter of the barrel is known as the bore. With barrels of a diameter up to $\frac{1}{4}$ -inch, the bore is given in inches; thus we have the .3 bore and the .410. Above $\frac{1}{4}$ -inch the bore is estimated by the number of equal spheres of pure lead, together weighing a pound, which will exactly fit the barrel; thus we have 20, 16, 12, and 8 bores, taking respectively 20, 16, 12, and 8 spheres of pure lead, weighing $\frac{1}{20}$, $\frac{1}{16}$, $\frac{1}{12}$, and $\frac{1}{8}$ of a pound.

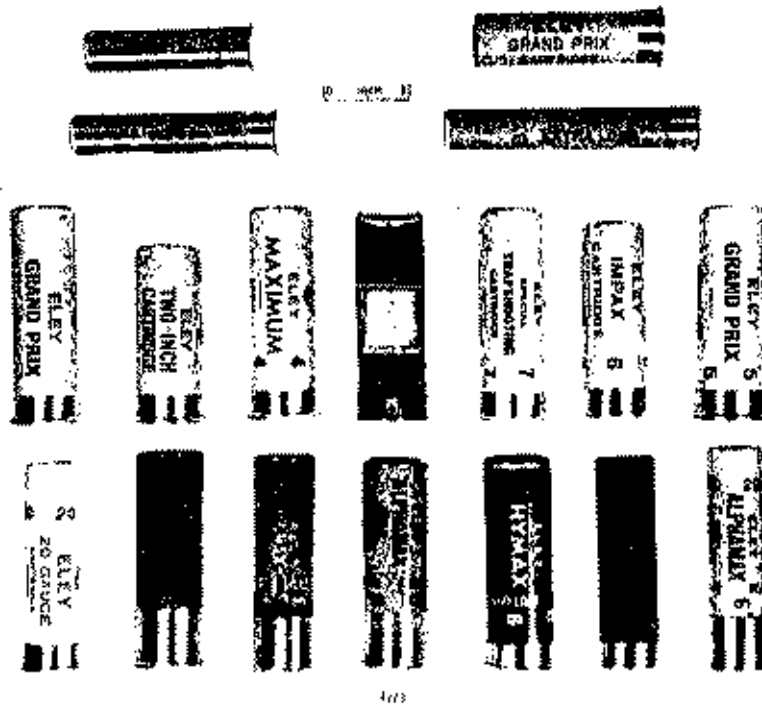
The length of the barrels vary but usually lie between 22 and 30 inches.

Shotguns are fired either by means of hammers which are set, or cocked, individually by the firer, and which are visible behind the breech, or by concealed firing pins which are automatically cocked when the breech is opened.

Shotgun cartridges (Fig. 42a)—Standard shotgun cartridges consist essentially of a short metal cylinder with a rimmed base, and mounted in the centre of the base is the sensitive detonator which is contained in a thin metal case. The metal cylinder is continuous with a cardboard cylinder, and the overall length of the cartridge varies between 2 and 3 inches, the average length being some $2\frac{1}{2}$ inches.

The cartridge case itself is filled as follows from the base: the detonator, the propellant charge, a thick felt wad with cardboard discs lying in front and behind it, the shot, and finally the retaining cardboard disc (see Fig. 42b). The cartridge base, besides having the name or mark of the manufacturer inscribed upon it, also has the bore of the gun for which the cartridge is intended stamped thereon. The cardboard retaining disc at the end of the cartridge is usually inscribed with a number indicating the size of the shot; the smaller the shot, the higher the number. The sizes of shot in most common use are 4, 5, and 6.

When a shotgun is fired, the shot or pellets which leave the muzzle

(a)

(b)

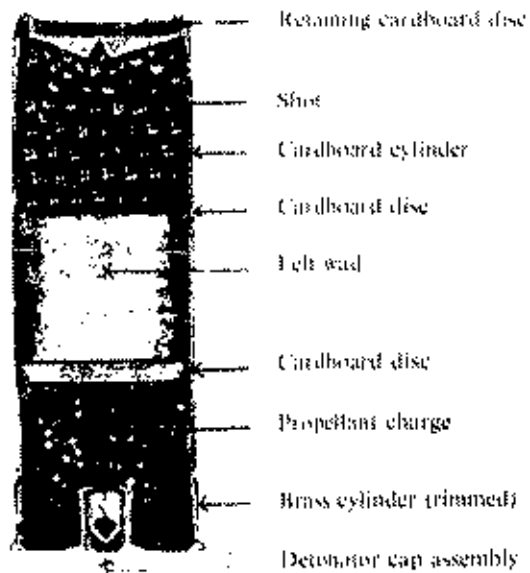

FIG. 42

as a tightly packed mass begin almost immediately to spread out. The rate of spread is varied slightly by many factors, and these include the bore of the gun, the explosive force released in the breech, the length of the barrel, and the size of the shot. The average rate of spread is 1 inch per yard from the muzzle plus 1. For example, the diameter of the pattern or group of shot hitting the target at 10 yards would be some 11 inches.

The lethal potential of a shotgun depends upon the number, velocity, and penetrating power of the shot striking the target. This potential is increased in some guns by slightly narrowing the diameter of the barrel from the breech to the muzzle. This narrowing is known as the choke. In most double-barrelled guns the left-hand barrel is choked to some degree, the right-hand barrel remaining a true cylinder. There are three degrees of choke, known respectively as the improved cylinder, the half choke and the full choke. The effect of this choking is to lessen the rate of spread of the shot after it leaves the muzzle, so that more shot strikes the target at a given distance, and the effect of narrowing the barrel also enhances the explosive force and therefore increases the velocity. For instance, with a fully choked barrel the diameter of the group or pattern at 40 yards is only about 30 inches instead of just over 40 inches. It must be emphasised that these figures represent only an approximate guide, and the only accurate method in which to ascertain the distance from which a shotgun is fired is to fire the actual gun at different ranges with the same ammunition.

Effective range of shotgun.—Shotguns are designed to kill small game at between 30 and 40 yards from the firer. If a standard shotgun is fired at a man, it is unlikely to cause fatal injuries, or in fact serious injury, at ranges over 30 yards, unless the shot enters the eye, the pellets merely penetrating the clothing and skin beyond this distance. Exceptions will be provided by fully choked barrels, large shot, long barrels, and above average charges.

Rifled firearms.—Rifled firearms are, with few exceptions, exclusively single-barrelled weapons. The diameter of the barrel is measured in inches or millimetres: thus we have in this country the .38 inch which is comparable with the Continental 9 mm.

The reloading mechanism of rifled firearms varies with different makes. It may be by hand, or the weapon may reload itself automatically as long as there is ammunition left in the magazine.

Principal Types of Rifled Firearms

Rifles.—These are long-barrelled weapons which are fired from the shoulder, the weapon being held to the shoulder by one hand round the butt and the other hand, or some other support, beneath the barrel.

Handwritten notes in the top left corner, including "1959" and "13".

ידועים, י"ב בחשוון תש"ז
13 בנובמבר 1959

Handwritten signature and notes in the top right corner.

לכבוד
מ. שטרנברג, סג"ל
ק. יעוץ וסגן פרקליט זכ"א ראשי

סג"ר היקר,

הנדון: שום ברובה צ"ד בעת לחימה

קבלתי את סמלך טיפוס 10
בנובמבר בעצין הו"ל והעברתי ללשכת היועץ המשפטי
של המשרד לטיפול. אין אצל עובר יחד בלשכת היועץ
המשפטי, ב"ז הייתי בראון סג"ר להשיג לשאלותי
אילו לא הייתי עמוק בזכרתי אחרים שטייגס מאסדרים לי
לסמל בעצין זה.

אני מקווה שאתה בטוב ושולה לך

מיטב הברכות.

בברכה

Handwritten signature and initials.

העקב: לשכת היועץ המשפטי

2012 מר האמ"ר הר"ל זעקל

מ ר ג ב ל

מפקד מציד
תק- 22 - 2369
חשון תש"ך
10 בוב 59

לכבוד
ד"ר י. בן-נאיר
לשכת היועץ המשפטי
משרד החוץ
י ר ו ש ל ז מ .

א.ג.

הנדון: שמוש ברובי ציד בעת לחימה.

1. בורטים צבאיים העלו בפני אה שאלה היחר השמוש ברובי ציד בשעה מעולזה לחימה כנגד אויב. השאלה היא, האם כדורים של רובה ציד, המתמזרים, כידוע, לאחר צאתם מלוע כלי הירייה אולם לפני בניסתם לגוף הנורה, הנם כגדר כדורים "מתמטטים או מתחטים בקלות בגוף האנושי" כמשמעות כטוי זה בהצהרה האג דבר כדורים מתמטטים מה- 29 ליולי 1899, או, אם אפשר לראות ברובה ציד או בכדורים הנורים ממנו ~~האם~~ "כלי נשק המכוון לגרומ יסורים מיותרים" כמשמעות כטוי זה בסעיף 23 לגמח לאמנת האג הרביעית בדבר נוהלי ונוהגי המלחמה ביבשה מיום 18 אוקטובר 1907.
2. מן החומר המצוי בידינו נראה כי שאלה זו טמשה נושא לדיון בין גרמניה לבין ארה"ב בשעה מלחמת העולם הראשונה, כשגרמניה האשימה אה אבאוח הברית בשמוש ברובי ציד ואילו הללו טענו כי שמוש זה לא נאסר ע"י האמנות הנזכרות לעיל.
3. הואיל ואין בידינו הסמרות הנוגעה ישירות לענין אודה לך אם תעביר ליריעתי את סכות היעה המקובלת בנושא זה, אם נתגבשה דעה כנ"ל וכן את הסימוכין למסקנה זו. אם עדיין שרויה שאלה זו במהלוקה אבקטר להודיעני את עמדת משרד החוץ בקשר לשאלת השמוש ברובי ציד בשורות צה"ל.

מ. שמדנברג, סא"ל
ק. יעוץ וסגן פרקליט צבאי ראשי
בשם פרקליט צבאי ראשי

מ ר ג ב ל